

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: 34170 Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177	Polletna naročnina . . . . . L. 1.500
PODUREDNIŠTVO: 34135 Trieste, Vicolo d. Rose, 7 - tel. 37603	Letna naročnina . . . . . L. 3.000
	Letna inozemstvo . . . . . L. 4.000
	Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XXII. - Štev. 22 (1102)

Gorica - četrtek, 28. maja 1970 - Trst

Posamezna številka L. 70

Naša najdragocenejša kulturna dobrina

Preteklo je 25 let, odkar smo si Slovenci na Goriškem kakor tudi Slovenci na Tržaškem po težki dobi narodnega zatiranja zopet pridobili velik zaklad, to je slovensko šolo, ki jo je ukinila protimanjšinska fašistična vlada z znano Gentilijevo šolsko reformo iz leta 1923.

POGLED V PRETEKLOST

S to krivično ureditvijo je bila naša manjšina močno prizadeta, kajti odvzeto ji je bilo to, kar je po dolgih letih sama dosegla s svojimi vztrajnimi zahtevami. S prebuditvijo narodne zavesti smo namreč Slovenci na Goriškem dobili prve slovenske ljudske šole v preteklem stoletju, in sicer najprej na vaseh in po trdih bojih v samem mestu Gorici. Avstrijski temeljni zakon iz leta 1867 o splošnih pravicah državljanov je zagotavljal tudi nemškemu narodu enakopravnost v šoli, uradu ter v javnem življenju. Na ta zakon so se Slovenci v Gorici sklicevali, ko so zahtevali šole in pouk na osnovnih in srednjih šolah v materinem jeziku.

Slovenske šole so se ustanovljale po vseh vaseh, a ne v mestih. Zaradi posebnih okoliščin in slabega izvajanja zakonov so morali slovenski zavedni možje nenehno zahtevati to, kar jim je po zakonu pripadalo. Leta 1870 so v Gorici ustanovili učiteljske, ki je imelo slovenski oddelek; fantovsko učiteljske so nato prenesli v Koper, od koder se je vrnilo v Gorico komaj leta 1909. Naslednje leto smo dobili v Gorici še gimnazijo s slovenskim učnim jezikom. Tedaj je delovalo na Primorskem 244 slovenskih šol, 5 nemških, 105 italijanskih in 20 slovensko-italijanskih osnovnih šol.

Toda Slovenci na Primorskem je silno prizadelo dejstvo, da se Italija po prvi svetovni vojni ni držala načel Londonškega pakta iz leta 1915 in je postavila zahtevo, da se učni načrti na slovenskih šolah prilagodijo načrtom šol v starih pokrajinah italijanskega kraljestva. Z Gentilijevo šolsko reformo so se postopoma poitalijančevale naše šole, tako da je iz njih po nekaj letih slovenski jezik po-

vsem izginil.

Po padcu fašistične vlade v Italiji leta 1943 so se na Primorskem ponovno odprle slovenske šole, kajti Nemci so jih dopuščali. A razmere med vojno so bile težke, poučevanje je bilo neredno in nestalno. Skupine otrok so zbirali domači učitelji, največ pomožni učitelji in duhovniki, ki so po svojih močeh nudili otrokom vsaj nekaj splošne izobrazbe. Pouk so večkrat ovrnali sovražni napadi, bombardiranja in pomanjkanja sredstev ter učnih moči.

KONCNO POPRAVLJENA KRIVICA

Pa je leto 1945 prineslo zmago nad nacifašizmom ter odprlo nova obzorja tudi na šolskem področju. Zavezniška vojaška uprava je 8. oktobra 1945 uredila vprašanje slovenskega šolstva v Italiji in izdala učne načrte. Dobili smo to, kar lahko upravičeno zahteva vsak narod, to je šole v materinem jeziku, ki so glavni pogoj za ohranitev in rast naroda.

Po otvoritvi slovenske šole v naši deželi smo se precej let morali čakati na njeno uzakonitev. Do te je prišlo komaj leta 1961, čeprav z njo še niso bili rešeni vsi važni problemi na našem šolskem področju.

Slovenske zahteve so bile v preteklosti vztrajne, prav tako bodo morale biti vztrajne tudi v bodočnosti, da se bodo uredila še ostala vprašanja.

Z jubilejno priveditvijo v Gorici spostavljamo tako zopetno odprtje slovenskega šolstva na Goriškem in se spominjamo težkih časov, trdih bojov in požrtvovalne vztrajnosti, ki so ponovno priklkali v življenje naše šole.

Spomniti se moramo tudi vseh slovenskih osebnosti, pokojnih in živih, ki so vedno in kakorkoli skrbele za šolstvo in izobrazbo naše mladine.

Naj nam bodo za vzor vsi tisti, ki so dvigali narodno zavest in z veliko požrtvovalnostjo ter prizadevanostjo hranili ter krepili naše šole kot najdragocenejšo kulturno dobrino.

Prof. dr. EMIL DEVETAK

Nemško srečanje v Kasslu

Ime mesta Kassel se v svetovnem tisku le redkokdaj pojavi. Krivdo za to ima nesrečna meja, ki je Hitlerjevo Nemčijo razdelila v dve državi: zahodnonemško zvezno republiko in vzhodnonemško »demokratično« republiko. Kassel je sicer ostal na zahodu te meje, a tako blizu, da nima pravega zaledja in bolj živetari kot živi, saj šteje manj prebivalcev kot pred vojno.

Pa je bil Kassel svoj čas ugledno mesto, prestolnica hessenske kneževine in tudi industrijsko zelo pomemben. V letu 1944 je doživel kar 49 uničevalnih bombnih napadov. Iz razvalin se je sicer dvignil kot vsa druga mesta na Zapadu, a do pomembnosti ni več prišel. »Conska meja« ga je potisnila v brezimnost, zlasti ker se zaradi skoro neprodušne meje zahodni kapital ni zanimal za kakšne večje naložbe.

Pa se je končno tudi Kasslu sreča nasmehnila. Oba Willyja, zahodnonemški kancler Willy Brandt in predsednik vzhodnonemške vlade Willy Stoph sta se namreč 19. marca letos na svojem prvem srečanju v Erfurtu dogovorila, da se bosta 21. maja zopet sestala, to pot v Zahodni Nemčiji in sicer prav v mestu Kassel. Za kraj sestanka je bil izbran hotel »Wilhelmshöhe«, ki ga je pred dvema stoletjama hessenski knez Wilhelm (Viljem) sebi sezidal, sedaj pa naj bi služil dvema socialistoma različnih pogledov, a enakih imen za razgovore.

PROTESTOV IN NEMIROV POLN DAN

Ker leži Kassel v Zahodni Nemčiji, kjer vlada resnična demokracija, bonnska vlada ni mogla prepovedati raznih protestnih zborovanj, ki so jih pripravili tisti Nemci, ki ne gledajo s simpatijami Brandtovega odpiranja proti socialističnim državam na vzhodu. Neonacisti so pod vodstvom svojega voditelja von Taddena sklicali prav na predvečer srečanja na »Wilhelmshöhe« veliko protestno zborovanje v Kasslu. Prišlo je tudi mnogo članov raznih begunskih organizacij, ki tudi ne morejo preboleti, da je sedaj poljska meja na črti Odra-Nisa in sega globoko v nekdanje nemško ozemlje.

Ko je vzhodnonemški vladni predsednik Willy Stoph s posebnim vlakom prispel v Kassel, so ga mnogi od občinstva prijazno pozdravili. Toda tudi neonacisti niso ostali brezbrizni. Pred železniško postajo so razvili črne zastave ter pokazali napise, ki so oznanjali, da prodaja Willy Brandt zahodnonemške interese komunistom.

Za Brandta kot gostitelja je bil še posebno neprijeten incident, ko so trije mladinci sneli z droga zastavo vzhodnonemške republike, ki je črno-rumeno-rdeča s pšeničnim vencem in šestilom, jo razrezali in nato poteptali.

Neprijetnosti so se nadaljevale tudi še po kosilu. Stoph bi moral položiti venec na spomenik žrtvam nacizma v Knežjem parku. Toda ker se je zbrala v bližini spomenika množica okrog 8.000 demonstrantov, je zahodnonemška policija predlagala, naj se ceremonija preloži na kasnejši čas, kar se je tudi zgodilo.

OSTALO JE VSE PO STAREM

Oba Willyja, Brandt in Stoph, sta se dvakrat sestala k pogovoru na štiri oči, enkrat dopoldne in enkrat popoldne. Tuji opazovalci so prišli do zaključka, da se na zadnjem srečanju stališča obeh Nemčij niso za las zblížala; morda so se celo nekoliko oddaljila, kajti na zahodnonemški strani niso pripravljene priznati Vzhodne Nemčije kot države, na vzhodnonemški strani pa prav to postavljajo kot predpogoj za normalizacijo medsebojnih odnosov. Zato se nihče ne upa teh razgovorov označiti za pozitivne, prav tako pa tudi ne za povsem negativne, saj sta oba državnik, tako Brandt kot Stoph ob slovesu izrazila pripravljenost z razgovori nadaljevati.

Brandt je svojemu sobesedniku Stophu predlagal, naj bi se podpisala posebna pogodba, ki naj bi urejala odnose med obema Nemčijama. Izboljšalo naj bi se vprašanje potovanja med obema državama, okrepila medsebojna trgovina, povečali stiki na obmejnem področju. Obe Nemčiji naj bi tudi spoštovali obstoječe meje ter ozemeljsko neodvisnost.

Stoph z vsemi temi predlogi ni bil zadovoljen. Odklonil jih je, dokler ne pride do priznanja Vzhodne Nemčije kot neodvisne države. Zahteval je tudi, da Zahodna Nemčija prekliche raztegnitev svojih zakonov na Vzhodno Nemčijo, ker je to v nasprotju z mednarodnim pravom.

Ko se je Stoph vrnil v vzhodni Berlin, je izjavil, da sta bili stališči obeh odposlanstev v stalnem nasprotju. Kljub temu pa je pripravljen nadaljevati začetni dialog z Brandtom. In tudi to je že nekaj. Dokler se ljudje razgovarjajo, orožje molči. Zato moramo biti te vrste razvoja med obema Nemčijama veseli vsi.

Velika aktivnost ministra Mora

Italijanski zunanji minister Moro zadnje čase veliko potuje. 19. in 20. maja je bil v Parizu. Tam se je razgovarjal s svojim francoskim kolegom Schumanom o prihodnjem odprtju pogajanj z Veliko Britanijo za vstop te države v Evropsko gospodarsko skupnost. Tudi sta oba zunanja ministra obravnavala vprašanje odnosov med Vzhodom in Zahodom, kako pomiriti Bližnji Vzhod in rešiti mir v Kambodži. Glede Libanona sta bila mnenja, da mora ostati ta država tudi vnaprej neodvisna, njene meje pa nedotakljive. Kar se tiče francosko-italijanskih odnosov sta pa Moro in Schuman soglasno ugotovila, da so odlični.

22. maja je bil Moro že v Egiptu. Tam je v Kairu izmenjal mnenja z egiptovskim zunanjim ministrom Mahmudom Riadom, sestaj pa se je tudi s predsednikom Naserjem. Riad je Moru zatrdil, da je Egipt še vedno naklonjen politični rešitvi krize, Moro se je pa zanimal, kako egiptovska vlada to rešitev zamišlja. Riadu je tudi izrazil željo italijanske vlade, ki bi rada dala konkreten prispevek k rešitvi spora na Bližnjem Vzhodu. V nedeljo, 24. maja se je Moro vrnil v Rim.

Ze naslednji dan se je Moro v Rimu sestel s severnoameriškim zunanjim ministrom Rogersom. Poročal mu je o svojih nedavnih obiskih v Maroku, Turčiji in v Egiptu. Rogers je prišel v Rim na zasedanje sveta Atlantskega pakta, ki se je pričelo v torek, 26. maja.

V zvezi s tem zasedanjem je zato Moro v pičlih nekaj tednih osebno obiskal Dunaj, Budimpešto, Sofijo, Carigrad in zadnji teden še Pariz in Kairo. Tako bo mogoče ostalim članom sveta NATO organizacije izčrpano poročati o trenutnih silnicah, ki vplivajo na dogajanje v srednjeevropskem prostoru in v Sredozemlju. Naraščanje sovjetske prisotnosti v Sredozemskem morju zahteva večjo budnost s strani držav članic Atlantskega pakta. Tudi nova pogodba med Sovjetsko zvezo in Češkoslovaško nikakor ni pripomogla k zmanjšanju napetosti med Vzhodom in Zahodom, saj je bila s pogodbo uzakonjena Brežnjeva doktrina o omejeni suverenosti vzhodnoevropskih držav. Vsaka krepitev Varšavskega pakta pa nujno kliče po krepitvi tudi Atlantske zveze.

Spet vdor v Libanon

Arabski gverilci so v Galileji blizu libanonske meje izvršili v petek 22. maja atentat na izraelski avtobus, ki je vozil otroke v šolo. Pri tem je bilo 12 oseb mrtvih, med njimi osem otrok, 20 otrok pa ranjenih.

Kmalu po atentatu je izraelsko topni-

štvo stopilo v akcijo in začelo kot povračilen ukrep z bombardiranjem štirih vasi na libanonskem ozemlju. Pri tem napadu je bilo ubitih 11 civilistov, 32 pa ranjenih. Poleg tega je bilo uničenih 80 stanovanjskih hiš.

V ponedeljek 25. maja pa je izraelska vojska ponovno vdrla v Libanon. Izraelci so poslali v boj veliko število tankov in drugih oklepnih vozil. Libanonski krogi menijo, da stremi Izrael za zasedbo celotnega južnolibanonskega ozemlja do reke Litani. Iz tega ozemlja naj bi nastal zaščitni pas, ki naj varuje sever izraelske države pred vdori in napadi arabskih gverilcev.

Poslanci libanonskega juga so ogorčeni, ker vlada v Beirutu ničesar ne stori za zaščito prebivalstva na ogroženem ozemlju. V protest nameravajo organizirati splošno stavko in z njo prisiliti vlado, da bo okrepila obrambo juga.

Začetek del na cesti Vrhnika-Postojna

S pritiskom na sprožilec je predsednik izvršnega republiškega sveta Slovenije Stane Kavčič sprožil v petek, 22. maja prvo mino na trasi prvega odseka hitre ceste Vrhnika-Postojna ter tako simbolično označil pričetek te prepotrebne moderne štiripasovne avtomobilske ceste.

Odsek nove hitre ceste Vrhnika-Postojna je dolg 31.989 m in ga bodo gradila tri podjetja. Treba bo postaviti 70 m dolg most čez Ljubljaničo pri Vrhniku in tri viadukte, od katerih bo eden dolg kar 564 m.

Celotni odsek Vrhnika-Postojna bo veljal 140 milijonov N din, tj. sedem milijard lir, usposobljen pa mora biti za promet do jeseni 1972, torej čez dve leti. Cesta bo zahtevala za izgradnjo 53.000 ton cementa, 4.000 ton betonskega železa in 28.000 kub. metrov lesa.

Slovenija nujno potrebuje hitrih cest, saj je šlo lani skozi obmejne prehode v Sloveniji več kot 25 milijonov vozil ali 95 odstotkov vsega cestnega prometa v Jugoslaviji. Res nerazumljivo zato, da kaže osrednja vlada v Beogradu tako malo zanimanja za cesto Šentilj-Nova Gorica ter raje nakazuje denar za gradnjo hitrih cest v Srbiji, na Kosovem in v Vojvodini, ki še daleč niso tako potrebne kot naša slovenska prečna cesta. Italija bo že prihodnje leto prišla s hitro cesto pri Vrtojbi do jugoslovanske ceste — potem pa bo treba čakati še leta in leta, da bo ta hitra cesta dosegla Razdrto in se tam povezala s Postojno ter Ljubljano.

Kongres evropskih manjšin

V začetku maja je bil na Gradiščanskem 20. kongres Federalistične unije evropskih manjšin, katerega so se udeležili tudi zastopniki koroških Slovencev s predsednikom Narodnega sveta koroških Slovencev (NSKS) dr. Vospernikom. Kongresa bi se morali udeležiti tudi zastopniki tržaških in goriških Slovencev, ki so se mu pa morali v zadnjem trenutku odpovedati zaradi neodločljivih priprav v zvezi z bližnjimi upravnimi volitvami. Poslali pa so zato udeležencem kongresa, ki jih je bilo okrog 150, telegram s pozdravi.

Predsednik NSKS dr. Vospernik je kongresu predložil resolucijo, ki zadeva čimprejšnjo gradnjo slovenske gimnazije v Celovcu. Resolucija je bila soglasno sprejeta in odposlana zveznemu kanclerju dr. Kreiskemu.

Na kongresu so si člani osrednjega odbora podrobneje razdelili svoje funkcije: na podlagi teh bo dr. Vospernik navezal globlje stike s slovenskimi narodnostnimi skupnostmi v Italiji ter s Hrvati na Gradiščanskem.

Opazovalci menijo, da je bil kongres uspešen doprinos k reševanju problemov evropskih narodov, ki so ogroženi v svoji bitnosti.

Čudna morala avstrijskih socialistov

Koroški Slovenci so z velikim ogorčenjem sprejeli vest, da je avstrijski zvezni kancler dr. Bruno Kreisky (socialist), imenoval za svojega ministra bivšega nacista in esesovca, člana elitne skupine mrtvaških lobanj dr. Öllingerja. Avstrijski socialisti se opravičujejo, češ da avstrijski kancler ni vedel za preteklost tega moža.

Toda če to drži, potem naj sedaj takoj popravi ta korak in naj odslovi tega člana elitne skupine mrtvaških lobanj.

Ce zvezni kancler in z njim avstrijska socialistična stranka ne bosta tega storila, potem bosta pač morala odgovarjati ne samo pred svobodnim svetom, ki prav v tem obdobju praznuje 25-letnico zmage nad nacifašizmom, ampak predvsem pred svojo vestjo in pred svojim socializmom.

Koroški Slovenci, ki so propagirali za socialistično stranko, bodo pa zdaj morali reči svoj jasni »ne« stranki, ki postavlja na glavna mesta take člane esesovske skupine mrtvaških lobanj. In najmanj kar bi morali storiti, je, da bodo z nedvoumnimi besedami obsodili socialistično vodstvo za tak korak in zahtevali, da na socialistični listi izvoljeni Slovenec Janko Ogris odstopi v znak protesta. Samo na tak način bodo socialistični koroški Slovenci mogli brez vsake zadrege praznovati 25-letnico zmage nad fašizmom in nacizmom.

Privatne šole v ZDA v finančni krizi

Do zadnjega časa so v Združenih državah Amerike zelo cvetele katoliške šole vseh stopenj. Zadnja leta pa so se stroški za vzdrževanje privatnih šol izredno povečali, tako da mnoge katoliške šole teh stroškov ne zmorejo več. Zaprli so že nad tisoč katoliških šol. Predsednik Nixon se je zavzel za privatne šole in predlagal kongresu, naj jim nakloni državno pomoč, drugače bo morala država sama prevzeti vse stroške za šolanje šest milijonov učencev in dijakov, ki so doslej obiskovali privatne šole.

Volilni program Slovenske demokratske zveze

Slovenska demokratska zveza v Gorici je sestavila svoj volilni program, ki je široko zasnovan in zanima celotno našo pokrajino. Še posebej moramo omeniti program za občino Gorica ter za občine Steverjan, Sovodnje in Doberdob.

V glavnem lahko delimo program SDZ v narodno-politični ter upravni. Prvi obsega bistvene zahteve slovenske manjšine v Italiji za priznanje in zakonitost vseh njenih pravic. Sem spadajo še posebej zahteve po splošni zaščiti, ureditvi slovenskega šolstva, socialni in kulturni podpori slovenskim ustanovam.

V zahtevi splošne zaščite slovenske narodne skupnosti se bodo kandidati lipove vejice borili za dokončno priznanje vseh naših pravic s posebnimi zakonskimi ukrepi. Vse to je še zlasti v skladu z resolucijo goriškega občinskega sveta z dne 22. decembra 1969, ki so jo sprejele vse stranke razen fašistov in priznava Slovincem pravico do uporabe slovenskega jezika v odnosih s političnimi, upravnimi in sodnimi oblastmi ter predvideva vsestransko podporo nemotenemu razvoju slovenske manjšine. V tem smislu bodo tudi z vsimi močmi podprli akcijo za sprejem peticije v smislu 50. člena ustave na parlament, ki naj obsega vse naše zahteve.

Posebno važno je za vse Slovence vprašanje slovenskega šolstva, kjer je še mnogo neurejenih osnovnih problemov. Tako se bodo izvoljeni predstavniki SDZ še nadalje zavzemali za njih čimprej ugodno rešitev na vseh pristojnih političnih forumih. Treba je najprej urediti stavež profesorjev na slovenskih srednjih šolah, razpisati habilitacijske izpite ter natečaje, da se končno reši dolgoletni manjvredni položaj naših šolnikov. Nujna je tudi odobritev zakona za ustanovitev nadzorništv in didaktičnih ravnateljstev za slovenske osnovne šole, ki so ga svoj čas že predložili parlamentu. Poleg teh splošnih zakonodajnih ukrepov zahtevajo kandidati slovenske liste z lipovo vejico tudi hitro rešitev ostalih vprašanj, ki neposredno zanimajo slovensko šolstvo. To so predvsem: zgradba novih šolskih poslopij v ul. Campi v Gorici, ureditev prostorov za trgovski strokovni zavod, izbira prostora za nove srednje in osnovne šole v južnem delu mesta in boljše tehnična oprema vseh naših šol v mestu in na deželi. Sem lahko štejemo še zahteve za ugodno rešitev ostalih problemov, kot npr. prevažanje učencev, štipendiranje dijakov, otroški vrtci tudi v drugih občinah, deželna pomoč dijaškemu zavodu, kolonije za slovenske otroke, ustanovitev stolice za slovenski jezik in šolstvo na tržaški univerzi.

Med splošne probleme slovenske manjšine uvrščamo zahtevo poimenovanja ulic po zaslužnih slovenskih osebnostih ter po dvojezičnih napisih v slovenskih predelih.

Upravni program slovenske liste z lipovo vejico predvideva nato celo vrsto vprašanj, ki tarejo vso našo skupnost na občinski in pokrajinski ravni. Sem spadajo še zlasti javna dela, ki naj pripomorejo k socialnemu ter ekonomskemu dvigu našega ljudstva. Tako naj med specifičnimi problemi goriške občine omenimo med drugimi vrsto zahtev za okoliške predele: pokopališče v Pevmi in Podgori, ureditev poti in bližnjic, pobiranje smeti v okoliških vaseh ter napejlava metana. Med splošne točke občinskega programa v Gorici spadajo še zahteva po novih parkirnih prostorih, boljših higienskih napravah, ureditev avtobusnih čakalnic v mestu, v Pevmi, Podgori, Oslavju in Standrežu, ureditev trga na debelo, četrtkovega sejma ter blagovno razstavišče.

Podobne probleme imajo tudi ostale slovenske občine, v katerih se bodo kandidati slovenske liste z lipovo vejico zavzemali za vse potrebe prebivalstva, za pošteno upravo in vsestranski dvig občanov.

Med točke programa, ki ima pokrajinski značaj, naj še omenimo ostale nujne socialne zahteve, ki naj omogočijo našim ljudem večji gospodarski in civilni razvoj. V ta okvir spadajo rešitev stanovanjske krize z zgraditvijo ljudskih stanovanj, olajšanje in pravična razdelitev davčnega bremena, ureditev zaposlitve delovne sile z onstran meje, boj brezposelnosti, zahteva po stalni zaposlitvi delavcev ter izobraževanje, razširitev obsejnega pasu, razvoj tujskega prometa, ureditev otroških zabavišč, poglobitev odnosov s Slovenijo in Koroško, obramba našega kmeta in delavca, zaježitev emigracije in prizadevanje za ostvaritev prijat-

eljskega ozračja na meji med sosednjima državama in mirnega sodelovanja med obema narodoma.

Splošne osnove tega programa lahko strnejo okoli lipove vejice vse dobromisleče in zavedne Slovence, ki čutijo slovensko, demokratično in socialno. Samo v okviru SLOVENSKE LISTE Z LIPOVO VEJICO bomo lahko dosegli svoje pravice, tuje stranke nam jih prav gotovo ne bodo dale. Zato vsi pogumno v boj za zmago edine slovenske liste, katere izvoljeni kandidati bodo edini pravi predstavniki Slovincem v Italiji.

Edvard Kocbek v Katoliškem domu

SKAD v Gorici je v pretekli sezoni organiziral vrsto kvalitetnih predavanj o slovenski sodobni problematiki. Ob teh predavanjih so se zvrstili številni predavatelji iz Slovenije, Trsta in tudi od drugod. Pretekli četrtek je bilo na sporedu zadnje predavanje v tej sezoni. Za to priložnost so organizatorji povabili slovenskega pesnika in pisatelja Edvarda Kocbeka. To je znana osebnost v slovenskem sodobnem kulturnem in političnem življenju. Zato je bilo na zadnjem predavanju več udeležencev kot običajno; prišli so številni tudi izza meje, tako da je bila mala dvorana Katoliškega doma polno zasedena. Bilo je navzočih okrog sto oseb, povečini izobraženci in dijaki višjih šol.

Kocbek si je izbral kot predmet svojemu predavanju aktualno temo: Eros in seksus, kar bi se po domače reklo: Spolnost in spolna ljubezen. Tema je brez dvoma aktualna posebno danes, ko živimo v času nekega splošnega poveličevanja spolnosti in z njim povezane erotičnosti. Tema je važna tudi zato, ker so katoliški teologi začeli obravnavati ta pojav v človeškem življenju z novih vidikov in ga staviti v novo luč, ki je večkrat precej različna od dosedanjih gledanj. Prav v tem vprašanju se javlja v posebno žarki luči razlika med starejšo in mlajšo generacijo tudi v vrstah katoličanov in v vrstah katoliških moralistov. Nekaj teh novih dognanj je dobilo svoje mesto tudi na zadnjem koncilu posebno v konstituciji o Cerkv v sodobnem svetu, ko je govora o zakonu in družini.

Vendar je opaziti, da grede razni katoliški misleci v pokoncilskem času v teh vprašanjih daleč preko koncila in preko nauka Cerkev. Pod vplivom raznih protestantskih moralistov in raznih socioloških in psiholoških študij vnašajo v vrednotenje spolnosti in njenih funkcij trditve, ki niso niti dokazane niti v skladu z razodetjem. Imajo pa to prednost, da so nove in da so drzne. Ker pa ljudje na splošno radi imajo, kar je novo in kar je drzno, si te ideje utirajo pot tudi v teološke šole, v sodobno katehezo in seveda še bolj v priložnostna predavanja.

Tako je tudi Edvard Kocbek v svojem predavanju iznesel poleg stvarnih misli trditve, ki jih človek ne more z mirno vestjo sprejeti. Pri tem se je skliceval na razne sodobne moraliste, zlasti na Häringa in na številne goroitelje socioloških in psiholoških znanosti (Marx, Marcuse, Nietzsche, jezuit Theilhard de Chardin, in še drugi). V svojem dolgem predavanju, trajalo je dve polni uri, je Koc-

Dvoje duhovniških smrti

V enem samem tednu sta umrla na Goriškem kar dva duhovnika. Srce se nam krči v bolesti, ko vidimo, kako se ožijo že itak redke duhovniške vrste. Vsaka duhovnikova smrt je udarec za celotno škofijsko cerkveno občestvo, ki ima vedno manj razpoložljivih sil za dušno pastirstvo.

Dr. Nikodem Plet, 16 maja je umrl v civilni bolnišnici v Vidmu dr. Nikodem Plet, bivši župnik v Marianu. Rodil se je leta 1888 v Aiellu, študiral je v goriškem malem in velikem semenišču, v duhovnika ga je posvetil nadškof Sedej leta 1912. Na Dunaju je doktoriral iz bogoslovnih ved. Stopil je takoj v dušno pastirstvo, najprej kot kaplan v Roman-

su in nato kot župni upravitelj v Villessu, kjer je konec maja 1915 doživel strahotno tragedijo, ko so prodirajoči italijanski vojaki ustrelili šest nedolžnih oseb, ki so jih skupno z župnikom pograbilili kot talce, župnika samega pa so internirali v notranjost države. Ko se je po končani vojni vrnil iz internacije, je postal župnik v Marianu in tam deloval celih 45 let, dokler ni l. 1966 stopil v pokoj. Pogrebne svečanosti so se izvršile v Marianu. Opravi jih je sam nadškof Peter Cocolin ob prisotnosti kakih 50 duhovnikov in velike množice vernikov.

Msgr. Josip Ciroto. Dne 23. maja je umrl v Gorici stolni kanonik msgr. Josip Ciroto. Zalne obrede je opravil nadškof Cocolin v ponedeljek 25. maja, naslednje jutro pa so pokojnika odpeljali v Riese, kjer je bil pokopan.

Msgr. Ciroto se je rodil v kraju Riese 19. marca 1891. V duhovnika je bil posvečen 30. maja 1920. Leta 1933 je iz treviške škofije prestopil v goriško. Poslali so ga za kaplana v Kobarid in nato na Placuto v Gorico. Nekaj časa je skrbel tudi za dušno oskrbo italijanskih vernikov v Šempetru pri Gorici. Nato je bil katehet in duhovni vodja v zavodu sv. Jožefa v Gorici. Dne 6. julija 1948 je postal kanonik goriškega stolnega kapitlja.

Msgr. Cirotoju so bile poverjene važne vodilne vloge na škofijski ravni. Tako je bil vrsto let nadškofijski delegat za Katoliško akcijo, predsednik škofijskega odbora za izseljenje, član raznih škofijskih svetov. Kot predsednik izseljenškega odbora je veliko pomagal tudi številnim slovenskim beguncem in izseljencem, ki so v izredno težkih urah svojega življenja trkali na njegova vrata ter vedno dobili koristna napolila pa tudi gmočno podporo. Ko je zbolel kanonik msgr. Gregorec, se je v njegovo sposednico vselil msgr. Ciroto in prenekateri duši nudil božje odpuščenje in duhovno tolažbo. Msgr. Ciroto se je s svojo ponižno preproščino, ljubeznivostjo in blagosrčnostjo vsem priljubil. Njegov lik bo ostal v naših srcih kot vzor svetostnega in srčno plemenitega Kristusovega duhovnika.

R. K.

bek napredel toliko misli in sodb, da na koncu nismo imeli več pregleda čeznje. Iz tega razloga in ker je bila ura že čez enajst, se ni mogla razviti debata, ki bi bila ob takem predavanju ne samo koristna ampak tudi potrebna, da se postavi razne misli na pravo mesto. Kajti vse je lahko res, če se prav razume.

Pri Edvardu Kocbeku pa velja pravilo, da ne moreš vseh njegovih trditev sprejeti tako kot zvenijo. Preveč osebno gledanje ima na mnoge probleme. Njegovo krščanstvo je sicer iskreno, toda polno problematičnosti, to je polno še ne dovolj raziskanih vprašanj. Skoda, da Kocbek ne loči dognanih dejstev od še nerešenih problemov. Zato je velik kot umetnik, toda nesiguren vodnik kot krščanski ideolog. To se je pokazalo tudi na predavanju v Gorici.

***

Našim akademikom, ki so letošnja predavanja organizirali, moramo priznati veliko požrtvovalnost, obenem pa odprtost za sodobne probleme. Saj so povabili predavatelje-strokovnjake, a svetovnonazorsko raznolike. To se nam zdi prav, ker se kristjan ne sme bati soočenja tudi z drugače mislečimi.

(r+r)

Delo tajništva za neverne

nosti tega vprašanja.

Spočetka sva bila v tajništvu le dva. Potem smo poklicali vanj še druge osebe in jeseni 1965 nas je bilo 21. Sodelovali smo že pri izdelavi znamenite koncilске »13. shemes. Iz nje je nastala koncilska listina, ki govori o Cerkv v sedanjem svetu. 19., 20. in 21. poglavje tega dokumenta govore o brezverstvu.

ŠTIRI VRSTE SODELAVCEV

V tajništvu razlikujemo štiri vrste sodelavcev.

Najprej so člani tajništva. To so škofje iz raznih delov sveta, 22 po številu.

Dalje so svetovalci tajništva. Tudi ti so iz vseh delov sveta.

V tretjo vrsto prištevamo razne strokovnjake, ki jih privzemajo škofje na svojih delovnih področjih.

V četrto vrsto pa štejemo sodelavce, ki jih šele organiziramo: po raznih državah nastajajo krajevna oziroma področna tajništva za neverne, ki v svoji okolici raziskujejo pojave in vprašanja brezverstva in verske brezbrzičnosti. Prebirajo knjige in časopise, zasledujejo filmski, radijski in televizijski program. Poskušajo stopiti z nevernimi v stik. Ta tajništva so v pomoč škofom, saj jih opozarjajo na določene pojave na njihovem področju. Prirejajo tudi razne kongrese. Na Dunaju je bil npr. evropski kongres o ateistični kulturi, v Rimu kongres o odnosu kulture in revere. Sedaj se pripravlja kongres o veri in različnih ljudskih verovanjih.

VPRASANJE SOCIALISTIČNIH DEŽEL

Na vprašanje o odnosu tajništva do razmer v Jugoslaviji je kardinal dejal, da se v Jugoslaviji lahko bolj odprto in svobodneje govori o vprašanju ateizma kot po drugih socialističnih deželah. Sam je imel o tem priložnost govoriti z različni Jugoslavlani, med katerimi so bili tudi vseučiliški profesorji. Ker je tu pot v socializem drugačna, je tudi več možnosti za dialog kot drugod. Poljski časopis je pisal npr., da na Poljskem nimajo zanimanja za teoretični dialog, za praktični pa, kar pa pomeni sodelovanje katoličanov z režimom. Neki sovjetski časopis je poročal o kardinalovih predavanjih v Lindau in to še precej objektivno. Zaključil pa je tipično: sodelovanje z vernimi je nemogoče, ker

Škrabčeva spominska proslava

V nedeljo dopoldne se je zbralo na Kostanjevici precejšnje število gostov in domačinov k spominski svečanosti za patra Stanislava Škrabca. Velikemu jezikoslovcu in očetu naše besede so jo pripravili stari goriški študenti, ki so pod vodstvom 84 »mladega« predsednika Gorkiča iz Vrtojbe poskrbeli za odkritje spominskih plošč že nekaterim našim velikim možem.

Spominsko ploščo so vzidali tudi patru Škrabcu ob desni strani vhoda v samostan, kjer je učen in skromni pater 42 let živel in ustvarjal svoja prodorna znanstvena dela.

Spominska proslava je potekala na ploščadi pred cerkvijo prisrčno in obenem na resni kulturni ravni. Po uvodni pesmi moškega zbora je klubov predsednik orisal delo za pripravo svečanosti in njen pomen. Še prej pa je srednješolec recital Gradnikovo pesem »Kostanjevica«. Oglasili so se spet pevski zbori iz Kromberka in iz Vrtojbe z vrsto narodnih pesmi.

Osrednji govor o Škrabčevem znanstvenem delu je imel vseučiliški profesor dr. Bezljaj. Za njim je prinesel pozdrave Slovenske akademije znanosti in umetnosti prof. Lino Legiša. Sledil je prisrčen nagovor patra dr. Tomina, ki je orisal duhovni lik meniha in znanstvenika Škrabca. V toplih besedah se je spominjal očeta in umetnika naše besede prof. Bednarik v imenu starih študentov s tostran meje. Ob koncu je nastopil še klubov tajnik pesnik Ludvik Zorzut, ki je v zanosnih in obenem šaljivih verzih, kot zna le on, izzval veselo poskanje. Nastopi pevskih zborov so zaključili to res lepo in doživeto spominsko svečanost.

Sledilo je še odprtje spominske razstave v samostanskih prostorih poleg župnijskega urada. S pomočjo študijskega oddelka goriške knjižnice je Marjan Breclj zbral z neverjetno skrbjo osebne listine patra Škrabca, njegova dela in gradivo o njem ter jih zelo pregledno razstavil. Razstava, ki bo odprta ves ta teden, je res vredna natančnega ogleda.

Klubu starih goriških študentov in vsem, ki so mu pri tej svečanosti pomagali, moramo prav iskreno čestitati.

je znanost premagala religijo.

Kardinal je nato dejal, da bi bili pogovori z nevernimi zelo koristni. Svetuje sicer le manjše pogovore, ne pa velikih in hrupnih javnih razpravljaj. V manjšem krogu je lažje resneje razpravljati.

Voditelj papeškega tajništva za neverne je s svojimi besedami o delu tega tajništva in sploh o vprašanju neverne znova pokazal na našo krščansko nalogo. Tisti, ki žive v prepričanju, da med nevernimi in vernimi ni možnosti dialoga, se bodo zamislili ob dejstvu, da apostolski sedež še vedno veruje v to možnost in da je ustanovil celo poseben organ za poživljanje tega dela. Kdor je pa že poskusil z dialogom, bo še naprej iskal novih možnosti za srečanje z ljudmi različnih prepričanj in za sodelovanje med njimi za razne skupne naloge v iskrenem spoštovanju drug drugega.

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

Beneški izseljenci v Švici

V soboto, 16. maja so v Švici, in sicer v Luzernu, odprli novo sekcijo Društva slovenskih izseljencev iz Beneške Slovenije. Društvo ima tako raztresenih po Švici 15 sekcij, katerih glavna naloga je skrbeti za narodnostne in socialne dobrine svojih članov.

Na odprtju nove sekcije v Luzernu je bil tudi deželni svetovalec Slovenske skupnosti dr. Drago Štoka, ki je ob tej priložnosti beneškim rojakom razčlenil deželne zakone socialnega značaja in se posebej ustavil pri deželnem zakonu za emigrante, ki ga je deželni svet izglasoval v korist izseljencem in njihovim družinam in ki ga je deželna vlada prav te dni vrnila deželnemu svetu v ponoven pretres.

Ob koncu se je predsednik društva, Petrič, zahvalil prisotnim in deželnemu svetovalcu za prisotnost in izrazil prepričanje, da bo nova sekcija v Luzernu dobro delovala v korist vseh rojakov izpod Matjurja.

OKNO V DANAŠNJI SVET

Pripravlja se koncil pravoslavnih Cerkev

Pravoslavna Cerkev se pripravlja na svoj vesoljni cerkveni zbor. O čem naj bi na cerkvenem zboru razpravljali, so določili zastopniki pravoslavnih patriarhatov na konferenci na otoku Rodu leta 1961. Predvsem naj bi razpravljali o virih razodetja in o pomenu oblasti v Cerkv. Nadalje bodo govorili o zakonskih zadržkih, o duhovniški obleki in o liturgičnem kolegdarju. Nekateri časopisi sporočajo, da bo prišlo do sklicanja koncila že v tem letu.

Številni duhovniški poklici na Poljskem

Značilen pojav verskega življenja na Poljskem je veliko število kandidatov za duhovniške poklice. Vse škofije — razen nadškofije Lubaczowa, ki vzgaja svoje

bogoslovce v Tarnovi in Premyslu — imajo svoja lastna semenišča. V 24 semeniščih se pripravlja 3.327 študentov za duhovniški poklic, od tega 743 v prvem letniku.

Največ bogoslovcev ima škofija Tarnova (278), potem pa Katowice (265), nadalje Krakov (243) in Wrocław (242). Najbolj zaseden prvi letnik ima bogoslovje v Krakovu (59) in Tarnova (58). Bogoslovcev redovnikov, ki študirajo filozofijo in teologijo, je 998, od tega 264 v prvem letniku.

Nizozemska dobrotelost

Da so Nizozemci kljub najnovejšim goričam zelo zavzeti za katoliško vero, kaže njihova dobrotelost. Pet milijonov nizozemskih katoličanov je za letošnji post zbralo za namene katoliške podporne organizacije 10 milijonov guldnov (17.500.000 lir).

Odgovor števerjanskega župana

Nisem nameraval vključiti v volilno kampanjo za obnovo občinskega sveta v Števerjanu dogodkov in žrtve druge svetovne vojne, ker smatram, da je vse to le prevelik ideal in žrtve prevelike, da bi se jih moglo vpletati v vsakdanjo, včasih umazano politiko.

Razmere pa me sillijo, da odgovorim na besede najetega propagandista Italijana Maria Lizzera, ki jih je name nameril kot na voditelja občinske uprave v Števerjanu, nadalje na besede tržaškega »De-la« z dne 15. maja 1970 ter na volilni govor predstavnika Komunistične partije Italije Dušana Lovrihe v Števerjanu v nedeljo, 24. maja 1970, ki so mi očitali, da nisem čutil dolžnosti, da prisostvujem manifestaciji, ki jo je organiziralo P.D. »Briški grič« in Števerjanska sekcija AN-PI dne 1. maja v Števerjanu ob priliki proslave 25-letnice osvoboditve.

Najprej moram poudariti, da se je občinska uprava, kot vse druge na Goriškem, oddolžila vsem padlim Števerjancem v drugi svetovni vojni s tem, da je položila venec na spomenik podlim v Števerjanu in to prav na dan 1. maja zjutraj. Mislim, da smo se s to počastitvijo, h kateri so bili povabljeni vsi občinski svetovalci, na primeren način oddolžili spominu naših padlih.

Ker so pa nekateri prireditelji (glavni organizatorji niso bili partizani) hoteli izkoristiti žrtve in spomin na petindvajseto obletnico osvoboditve v svoje propagandne namene za bližnje volitve, se mi zdi potrebno, da pojasnim, da se takih manifestacij nisem in se ne bom nikoli udeleževal in se organizatorjem lepo zahvaljujem, da me na to propagandno prireditelje niso uradno povabili. Poudarim pa, da se mi zdi skrajno nizkotno in poniževalno ob takih komemoracijah naših najidealnejših žrtv uganjati podlo propagando v strankarske namene. Razumljivo pa je, da nekaterim neodgovornim »Števerjancem« in Mariju Lizzeru služijo naše žrtve le kot propagandno sredstvo.

Bil sem tudi jaz partizan (marsikdo s proslave 1. maja se je takrat tiščal doma skrit) in naš cilj je bilo osvobodjenje slovenskega ljudstva od nacifašizma. Borili smo se samo za ta cilj in zato se je zame

boj končal leta 1945. Ako pa gospod poslanec Lizzeru misli nadaljevati boj, je to njegova partijska zadeva.

Rad pa bi omenil še krivico, ki jo je Komunistična partija izvršila nad mojim že pokojnim nedolžnim očetom, ki ga je z drugimi Števerjanci po končani vojni odvedla v zapore v Kojško in ga tam pretepala po zgledu fašistov in nacistov samo zato, ker se ni strinjal z njeno idejo in početjem. To je odločilo, da sem stopil v vrste tistih svobodoljubnih Slovencev na Goriškem, ki imamo zaslug, da smo v Števerjanu osnovali svojo svobodno, slovensko in demokratično upravo, ki že od leta 1951 demokratično vodi našo občino. Zaupanje, ki nam ga Števerjanci izkazujejo že vse od leta 1951 kaže, da smo si izbrali pravo pot.

Stanislav Klanjšček,
župan v Števerjanu

Ekumensko potovanje v Bosno in Hercegovino

Kot smo že objavili, bosta vodstvi Apostolstva sv. Cirila in Metoda v Trstu in Gorici tudi letos priredili ekumensko potovanje od 14. do 19. septembra.

Iz Gorice preko Trsta in Zagreba bo pot peljala v Banjaluko. Tu bo prvo srečanje s predstavniki katoliške, pravoslavne in mohamedanske vere. Vsem trem verskim skupinam bomo izročili pomoč za obnovo verskih poslopj, ki so bila poškodovana ob potresu.

Nadaljnji cilj bo Sarajevo, glavno mesto Bosne. Tudi tukaj bomo imeli srečanje s predstavniki treh veroizpovedi. Preko zanimivega mesta Mostarja bomo pri Metkoviću prišli do morja. Po jadranski magistrali proti domu si bomo ogledali zanimivosti Splita (Meštrovičeva galerija, grič Marijan) in Šibenika (vodopadi Krke) ter Zadra.

Cena potovanja je Lit. 42.000; Lit. 10.000 se vplača pri vpisu. V primeru odpovedi se vpisnina ne vrne. Vpisovanje traja do 30. junija v Trstu v knjigarni Fortunat (blizu cerkve sv. Antona Novega) in v Centro Ecumenico (Vzhodni dom), ul. del. Doccie 38, tel. 733272; v Gorici pa pri g.

Nekaj šolske kronike

Za sredo, 13. maja, sta tržaški in goriški sindikat slovenskih šolnikov napovedala deželno stavko slovenskih šolnikov. Pred stavko, ki je uspela, je bilo izdano posebno sindikalno sporočilo, v katerem so navedene krivice, nerešeni problemi in zapostavljanja slovenske šole in šolnikov. Ze večkrat smo o vsem tem pisali in ugotavljali krivice, ki se godijo našim šolam oz. šolnikom. Tokrat bi radi seznanili naše bralce z najnovejšo kroniko o tem pogledu.

Dan potem ko so slovenski šolniki stavkali, je iz Rima prišla novica, da je državni svet zavrnil načrt pravilnika za usposobljenostne izpite slovenskih profesorjev. Dan zatem so bile objavljene lestvice prosilcev za nastavitve za nedolocen čas, pa zopet čudno izgleda, da nekateri usposobljeni profesorji za poučevanje na državnih šolah niso vanje vključeni. Če je državni svet zavrnil pravilnik za usposobljenostne izpite za slovenske šole, potem zakaj nekaterim šolnikom ne priznavajo doseženega usposobljenostnega izpita za poučevanje na italijanskih

šolah. Sicer pa, kolikor nam je znano, so nekateri člani komisije za sestavo omenjene lestvice kar s preglasovanjem postavljali ob zid sindikalnega predstavnika. Neovrgljive pravne argumentacije omenjenega predstavnika niso nekega gopoda niti najmanj prepričale. Živimo v državi z demokratično ustavo, v pravno urejeni državi, zato bi moralo enkrat za vselej prenehati samovoljno in pristransko tolmačenje zakonov, saj je fašistična diktatura za nami že več kot četrto stoletja.

O tolikokrat obljubljeni strokovni šoli (zanjo imamo kot italijanski državljani polno pravico in nas ne zanima, da nam jo obljubljajo in se zanjo pogajajo na banketih razni funkcionarji in svetovalci v mešani italijansko-jugoslovanski komisiji; tega smo že sili!) ni ne duha ne sluha. Vsakomur bi moralo biti jasno, da od nekaterih krogov nimamo kaj pričakovati. To nas še enkrat potrjuje v prepričanju, da si moramo zamejski Slovenci priboriti vse z lastnimi močmi.

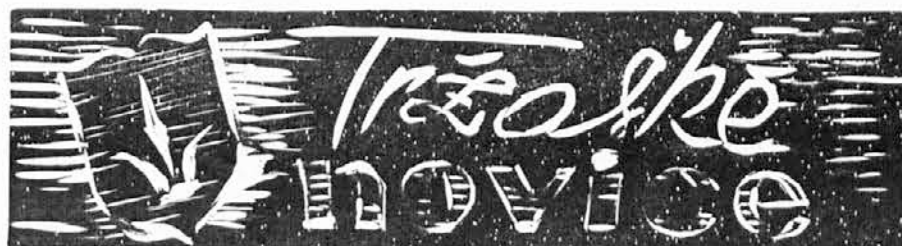
vensčini in delno za argentinsko občinstvo po špansko.

Ob jugoslovanskih državnih praznikih smo pa imeli svečano sv. mašo v kaki središčni cerkvi, pozneje vedno pri Sv. Rozi.

NEKATERI MOJI SODELAVCI

Na Paternalu sem imel tri družine, kamor sem prišel kot domov. Lakner, iz Dragatuaša v Beli krajini, je bil steb naše službe božje. Brez njega ni bilo ničesar, pa tudi ne brez njegove žene in petih hčera.

Drugi je bil Ciril Jekše, doma iz Sela pri Batujah na Vipavskem. Bil je že doma organist, velik narodnjak, sicer Sokol, toda veren mož. Od prvega dne je prevzel skrb za petje in je z nepopisno zvestobo vzdržal preko vseh ovir in težav. Imel je štiri zборе, dekljskega, ki je pel navadno pri nedeljski maši in je bil sestavljen iz Laknorjevih treh, Irene Jekšetove, Marice Koradinove in Minke Bevičeve. Moški zbor je pel žalnice pri sv. mašah za rajne in na pokopališču. Mešani zbor je nastopil za velike praznike. To so bili pevci

Večer o sodobnem gledališču in njegovi vlogi

Na povabilo SAK Jadran in Kluba zamejskih študentov v Ljubljani bo v nedeljo 31. maja 1970 ob 20. uri v mali dvorani Kulturnega doma v Trstu gostovala ljubljanska Mala drama z delom španskega dramatika Fernanda Arrabala »Arhitekt in asirski cesar« v režiji Jurija Součka. Nastopajo Jurij Souček in Janez Hočevar, člana ljubljanske Drame.

Dvoje imenovani imata organizatorja, ki prirejata Večer o sodobnem gledališču in njegovi vlogi:

Predstava Arrabalovega »Arhitekta in asirskega cesarja« se nam kot tekst in

kot odrska uresničitev zdi ena najboljših ali vsaj ena najvznemirljivejših del kar jih je ljubljanska Drama zadnjih nekaj let imela. O tem pričajo tako nagrade, ki jih je Souček »Arhitekt« prejel, kot tudi dejstvo, da je igra že drugo sezono na sporedu. Bilo bi zato škoda, če bi taka stvaritev šla mimo tržaškega občinstva.

Sodobnost dela, ki se kaže na primer v tem, da ga danes uprizarjajo že v Milanu in Benetkah, pa nas je naravnala še k drugačni dopolnitvi večera. Napadalno brezkompromisni, a obenem čustveno in razumsko neodvisni dramski tekst bo kar najprimerneje pripravil okolje, v katerem si bomo potem v prostem razgovoru povedali, kako si danes zamišljamo gledališče, kakšno družbeno vlogo naj ima in kakšno obliko. Ob vprašanju sodobnega gledališča pa se seveda zastavlja še sklop problemov, ki zadevajo našo kulturo — njeno vsebino in smisel.

Debate se bodo udeležili tudi ravnatelj

V Marijinem domu v ROJANU bo v nedeljo 31. maja ob 17. uri

PROSLAVA 9. OBLETNICE ODPRTJA MARIJINEGA DOMA

Nastopa rojanski cerkveni pevski zbor.

ljubljske Drame Taras Kermavner, Jurij Souček in Janez Hočevar, člana ljubljanske Drame in drugi. Vstop izključno z vabilom, ki ga je moč dvigniti od 18. maja dalje v Tržaški knjigarni.

Uveljavljanje slovenskih trgovcev

Na volitvah za imenovanje delegatov za obnovo pokrajinskega odbora vzajemne bolniške blagajne za trgovce iz naše dežele je bilo izvoljenih več Slovencev, in sicer: Josip Panjek, Emilij Mozetič, Stan-ko Bole, Dušan Košuta, Marij Suban, Marcel Malalan, Emilij Leban, Karel Podobnik, Emilij Mihlič, Karel Zerjal, Lovrenc Strajn, Viljem Metlikovec, Edvard Gruden, Josip Terčon in Dušan Ferluga.

Omenjeni delegati bodo 2. junija izvolili iz svoje srede člane novega upravnega sveta in nadzornega odbora vzajemne bolniške blagajne.

V nedeljo, 31. maja

priredi mladina iz Mačkovelj že tradicionalni

Praznik češenj

z bogatim kulturno zabavnim sporedom

Letos nastopijo:

- Moški zbor »Fran Venturini« iz Domja
- Mladinski ansambel »L. Hledè« iz Števerjana
- Folklorna skupina iz Boršta
- Zbor in ansambel »Rokovnjači« iz Ljubljane
- Priložnostni govor in recitacije ter srečolov.

Deloval bo dobro založen kiosk z domačim vinom, pršutom, čevapčiči in drugo pijačo od 14. ure dalje. Začetek kulturnega sporeda ob 17. uri. Po 20. uri sledi prosta zabava ob zvokih mladinskega ansambla.

VLJUDNO VABLJENI!

† Msgr. Janez Hladnik

79 V SLUŽBI CERKVE IN NARODA

(SPOMINI)

Zadnje nedeljo v oktobru, ki je rožnovenski mesec, smo poromali v cerkev v Novo Pompejo v Buenos Airesu. Kmalu po veliki noči smo pa pohiteli v Berisso, kjer je bila tudi precej velika skupina Slovencev.

Poleg tega smo delali v januarju romarski izlet, kamor nam je bolj padlo, ali v San Antonio de Padua ali pa v Estancio San Juan.

Bili so to dnevi veselja, ki so utrjevali slovensko skupnost in večali zanimanje za slovensko službo božjo ter za revijo »Duhovno življenje«.

Po letu 1939 smo vpeljali tudi vsakoletno prireditev »Duhovnega življenja«, veselico imenovano, v salonu San José Azciénaga, kjer se je zbralo do tisoč rojakov. Prireditve je bila delno v slo-

od prvih dveh, pomnoženi še z izrednimi. Četrty zbor je bil avellanedski mešani zbor.

Pa če vse to ni dosti, je bil še popoldanski zbor, ki je pel pri nedeljskih večernicah. Tudi Jekšetova žena je bila stebber petja.

Suban je bil slovenski paternalski starosta, menda eden prvih, ki si je zgradil lastni dom.

V teh treh družinah sem bil vselej dobrodošel in sem se čutil kot doma. V prvih letih sem našel posebno zavetje in pomoč pri dveh družinah, ki sta mi pomagali tudi pri upravi »Duhovnega življenja«: Trampuž in Mislej, ki sta živeli blizu tiskarne.

Če bi pa hotel naštetiti vse, katere sem štel med svoje zanesljive sodelavce in kjer sem bil vedno lepo sprejet, bi moral napisati celo knjigo o vseh v mestu in bližnji okolici ter tudi raztresene po celi republiki.

SESTRA ODILA

Kmalu po prvih tednih sem hotel priti v stik z usmiljenkami sv. Vincenca Pa-

velskega. Vedel sem, da je v Buenos Airesu več Slovencev, med katerimi je bila posebno znana sestra Odila, mati slovenskih bolnikov.

Hotel sem jo spoznati še bolj zato, ker sem vedel, da bo ena mojih zvestih sodelavk v skrbi za potrebne rojake. Veselo me je sprejela v sobi št. 2 v bolnišnici Alvear. Vedela je že zame in da je v njihovem redu moja sestra. Dobil sem tam tudi sestro Oktavijo.

Sestra Odila je postala tudi oporna točka za organizacijo slovenskih romanj in prireditve, ki je znala Slovence pridobiti ugled in prijateljstvo med vplivnimi argentinskimi krogi.

Po drugih bolnišnicah so tudi bile nekatere Slovenke, tako sestre Flora, Marija, Marta, Prudencija in Ana, rodna sestra s. Odile.

KAPLAN V FLORESU

Dve leti sem bil pri Sv. Antonu. Bil sem zadovoljen in kar priljubilo se mi je. Z župnikom nisem imel posebnih težav. Bil je nekoliko stisnjen in ko je prišel konec meseca, je tožil, kako je težko za denar.

Stoletnica čitalnice v Boljuncu

Prosvetno društvo »Francè Prešeren« iz Boljunca je ob stoletnici čitalnice organiziralo bogat kulturni spored. Med najbolj zanimivimi tovrstnimi pobudami je bila razstava, ki je prikazovala razvoj in zanimivost Boljunca v zadnjem stoletju. V soboto 16. maja so domačini pod spretno režijsko roko Staneta Raztresena podali veseloigro v štirih dejanjih »Sreča in upanje«, ki jo je napisal Marc Franck. V nedeljo so bili na vrsti slavnostni govor, razvitje društvenega prapora in nastop pevskega zbora.

Škedenj

V četrtek, 21. maja je gostoval v Škedenju pevski zbor gimnazije iz Brezic. O tem izrednem obisku bomo kaj več poročali prihodnjič.

Zaključek šmarnic bo v nedeljo, 31. maja ob 20.15.

Deželna udeležba na sejmju »Alpe-Adria«

Naša dežela se je letos že drugič uradno udeležila 9. mednarodnega sejma »Alpe-Adria« v Ljubljani. Slovensko prestolnico je obiskal deželni odbornik za industrijo in trgovino prof. Dulci in tam na tiskovni konferenci obrazložil razloge, zaradi katerih se naša dežela udeležuje omenjenega mednarodnega sejma, ki postaja iz leta v leto zanimivejši in privlačnejši.

Občni zbor KASTA

Pred kratkim je bil občni zbor Krožka absolventov slovenske trgovske akademije - KASTA. Dosedanji predsednik Danilo Pilat in tajnica Nadja Kosmina sta podala izčrpnimi poročili o delovanju krožka v zadnjem poslovnem letu. V imenu nadzornega odbora je spregovorila Silvana Valoppi. V novi izvršni odbor je bilo izvoljenih 21 članov.

Na Tržaškem ni bruceloze

Ministrstvo za zdravstvo je dne 25. marca 1970 izdalo odlok, ki je bil objavljen v državnem listu št. 94 z dne 14. aprila letos, z izjavo, da je na Tržaškem goveja bruceloza nižja od enega odstotka in da se zaradi tega proglašajo ozemlje tržaške pokrajine kot področje, kjer uradno ni goveje bruceloze.

Slov. Vincencijeva konferenca v Trstu vabi osebe, ki bi bile pripravljene priti kot vzgojiteljice, bolničarke, kuharice ali snažilke v gorsko poletno kolonijo v Rigolatu, naj se javijo osebno ali pismeno ne sedežu v ulici S. Nicolò, 31 v Trstu, tel. 62972 v torek, 30. maja in v četrtek, 6. junija letos ob 17. do 19. ure.

Pa sem mu popustil kakih deset pesov, in je bil srečen ter mi rad plačal 140 namesto 150 pesov. Ta plača je tedaj odgovarjala 40 ameriškim dolarjem. Pa me je začel sumiti, da mu denar kradem. V porodnišnici je bilo namreč mnogo krstov in porok. Ni si mogel misliti, da jaz vse to delam za »božji lon«. Tudi drugi so menda bili tega mnenja, ko jih je vprašal, kaj mislijo.

Pa se zgodi neki večer tole: Pozno že sem prišel iz La Plate. In mi pove sobrat kaplan: »Tu imam zate naročilo župnikovo.« Bila je kuverta, mesečna plača in: »te ne potrebujem več. Od jutri naprej si razrešen službe.«

Drugo jutro grem h generalnemu vikarju, ki me je kar nekam grdo gledal in mi povedal, naj se spravim v Duhovski dom in iščem drugega gospodarja. Šele pozneje, ko sem zvedel, kako je do tega prišlo, sem generalnemu vikarju pojasnil, kako je bilo. Ne le da nisem ničesar dobil pri tistih krstih in porokah v porodnišnici, kolikokrat sem jim še denar dal, ko sem jih videl v pomanjkanju!

(Se bo nadaljevalo)

Dve poroki v Steverjanu

V Steverjanu so imeli pred kratkim dve poroki, ki sta bili tem bolj pomembni za župnijsko skupnost, ker sta bili obe nevesti aktivni članici cerkvenega pevskega zbora. Zato so tudi obakrat pevci in pevke pod vodstvom organista Hermana Sreberniča vsa slovesnost spremljali s svojo pesmijo.

Prva poroka je bila v soboto, 16. maja, ko sta stopila pred oltar Sonja Maraž in Slavko Bednarik iz Gorice, sin znanega profesorja Rada Bednarika. Mladi par je poročil domači župnik Oskar Simčič. Po

HANS HASELBOCK je eden najbolj znanih organistov v sedanjem času. Rodil se je leta 1928 in sedaj živi na Dunaju, kjer tudi poučuje orgle na glasbeni akademiji. Kot umetnik na orglah je nastopil že v številnih mestih Evrope in povsod žel veliko priznanj.

V torek, 2. junija ob 21. uri (po novem legalnem času) bo imel

ORGELSKI KONCERT

v cerkvi sv. Ignacija na Travniku. To bo njegov prvi koncert v Gorici in menda sploh v Italiji. V Gorico prihaja tem rajši, ker je njegova žena po rodu Goričanka. Izvajal bo kompozicije nekaterih starejših nemških komponistov (Buxtehude, Bruhns) in tudi sodobnih skladateljev (Messiaen, F. Schmidt) ter lastne improvizacije. Koncert organizira Zveza slovenske katoliške prosvete. - Prirčno vabljeni.

cerkvenem opravilu in zakuski v župnijskem domu so se svatje odpeljali na ženišino v Rupo, ki so se je udeležili poleg sorodnikov tudi številni predstavniki javnega življenja obeh narodnosti, med njimi tudi števerjanski župan Slavko Klanjšček in pokrajinski tajnik Krščanske demokracije dr. Cian.

Druga poroka se je pa izvršila v nedeljo, 24. maja. To pot sta bila mladi par Majda Miklus iz Šcedna v Steverjanu in Marij Klanjšček iz Gorice, uslužbenec pri mestnem prevoznem podjetju ATA. Zeninova družina izhaja iz Cerovega v Br-

dih, medtem ko je nevesta doma v versko in narodno zavedni ter zemlji zvesti kmetovski družini. Poročne obrede je opravil g. Jože Jurak iz Gorice, ki je obema novoporočencema tudi dal tehtne smernice za novo nastopajočo družinsko življenje. Po poroki so se vsi, ki so obredu prisostvovali, zbrali k zakuski v farni dvorani. Vse je bilo izdelke domačih rok: kruh, pršut in rujno vino. Zakusko so pripravile šolske sestre ob sodelovanju nevestinih prijateljic. Svata se je nato nadaljevala »Pri Tildi« na Oslavju.

Obema paroma želimo obilje božjega blagoslova na novi življenjski poti. Naj bi novi družini nadaljevali z versko in narodno tradicijo našega ljudstva in ji ostali zvesti v bodoče rodove.

Rupa - Peč

Naši ljudje se šestokrat pritožujejo in godrnjajo nad občinsko upravo v Sovodnjah. Vendar po toči zvoniti je prepozno. Sedaj imajo naši ljudje lepo priložnost, če hočejo svoje težave pravilno rešiti. Glasujejo naj za slovensko listo z znakom lipove vejice. Ta je edina slovenska stranka, ki ni izdala izročila naših dedov. Na njej kandidirajo za Peč Florenin Ivo, za Rupo pa Kovic Ivan in Durčik Darko. Vsi ti mladi ljudje so zavedni in poštenti Slovenci, zato je vsaka propaganda zanje odveč.

Omenimo naj problem ceste v Rupi in sicer v spodnjem koncu vasi. Cesta ni asfaltirana in nevarna za vožnjo. Treba bi jo bilo razširiti in asfaltirati, da se prepreči nesreče. Do danes naši občinski možje niso še videli te kričeče potrebe.

V zadnjem času so sicer okrepili cestno razsvetljavo v vasi, a vendar ne dovolj. Namestili so tudi table z napisi vasi in z varnostnimi znaki. Vendar so zagrešili grobo napako, ko so ob vhodu v vas Peč namestili tablo z napisom »Peč«. Nobeden izmed naših vaščanov ni še slišal tega imena. Vas se je vedno imenovala Peč. Zato svetujemo občinskim možem iz Sovodenj, naj si ogledajo dvojezične table na Koprskem v Jugoslaviji.

-ik

Spominska prireditev ob 25-letnici obnove slovenskih šol na Primorskem

Enotna slovenska srednja šola v Gorici je prevzela pobudo, da bi se tudi na Goriškem organizirala jubilejna proslava ob 25-letnici, odkar je bilo obnovljeno slovensko šolstvo na Goriškem. Prireditev je bila preteklo nedeljo v Katoliškem domu v Gorici. Na njej so sodelovali dijaki slovenske enotne srednje šole in učenci osnovnih šol, spored sta napovedovala dijaka slovenskega trgovskega zavoda v Gorici Saša Kramberger in Patricija Bastišič.

Dvorana Katoliškega doma je bila nabito polna občinstva. Napolnili so jo starši otrok, vzgojitelji, zavedni rojaki od blizu in daleč, zlasti pa seveda šolska mladina, ki je dala vsemu dogajanju na odru in izven njega sproščen in veder izraz.

Spominsko prireditev je otvoril prof. dr. Emil Devetak s tem, da je pozdravil vse prisotne, šolske oblasti, profesorje, učitelje, dijake, učence, starše in druge prisotne. Nato je imel priložnostni govor, ki ga objavljamo na drugem mestu.

POTEK JUBILEJNE PROSLAVE

Takoj po govoru prof. dr. E. Devetaka so prišle na oder dijakinje drugih in tretjih razredov Enotne srednje šole v Gorici ter pod vodstvom prof. Gabrijela Devetaka zapele venček narodnih. Sledilo je petje, povezano z deklamacijo ob spremljavi mladega harmonikaša; točko je oskrbelo osnovna šola iz Sovodenj. Naslednja točka »Sončna Goriška« so izvajali učenci osnovne šole v ulici Croce (Gorica). Pripravil jo je učitelj Ivo Bolčina. Tudi osnovna šola iz Standreža se je lepo postavila s svojim pevskim nastopom. Prav močno je ugajal zbor otrok iz Podgore, ki ga je vodila učiteljica M. Perat ob

spremljavi harmonike. Prvi del sporeda je nato zaključil recitativni nastop osnovne šole iz ulice Randaccio v Gorici pod naslovom »Otroški svet in domovina«.

Po odmoru so občinstvo najprej razveselili s petjem otroci osnovne šole iz Rupe, pevski šolarji pa so se predstavili s prizorom »Dolgolasec«. Kakor že lani so tudi letos osvojile gledalce učenke osnovne šole iz Dola s svojim rajanjem, zgrajenim na ritmu Avsenikove »Mini polke«. S svojimi res ljubljenimi gibi, v pisani obleki in z razpetimi parasoli so bile prikupne kar se da. Seveda gre pri tem zasluga tudi učiteljici Z. Saksidovi, ki jih je pripravila.

Zelo učinkovit je bil tudi nastop Enotne srednje šole v recitalu »Primorska v besedi naših pesnikov in pisateljev«. Odkril nam je lepoto naše besede, krajev in navad. Prijeto poživilo za vse je bilo nato petje prvih razredov enotne srednje šole ob spremljavi tolkal; vodil ga je prof. Gabrijel Devetak.

Najbolj pa je vžgal zadnji prizor. Na odru se je zbrala vsa šolska mladina iz zavodov, ki so na prireditvi sodelovali. Naš mladi rod je pod vodstvom Ivota Bolčina zapel skupno pesem »Zdravica«. Pogled na toliko mladih slovenskih grl nas je navdal z veseljem in zadovoljstvom. Vemo sicer, da bi jih bilo lahko še enkrat toliko, če bi vsi oni starši, ki so slovenskega porekla, storili svojo narodno dolžnost in se ne bi dali voditi od raznih oportunističnih nagibov. A že tako smo bili zadovoljni, kajti znova smo odkrili, da naša slovenska šola na Goriškem ne gre v zaton, temveč živi, se krepi in zajema vedno večji krog naših družin. Naj bi rastle, cvetela in zlahke sadove rodila v nedogled!

DEŽELNE POBUDE

Važni deželni ukrepi za občinske in pokrajinske zadeve

Deželna uprava pripravlja uveljavitev 54. člena svojega statuta, po katerem naj bi krajevne ustanove prejele letno izdaten prispevek za kritje primanjkljaja v svojem proračunu. Ta pomoč je predvsem namenjena manjšim in srednjim občinam oziroma pokrajinam z namenom, da se olajša primanjkljaj, ki se pojavlja že vrsto let v poslovanju omenjenih uprav. Za leto 1970 je dežela že namenila poldrugo milijardo lir, dočim bo tovrstna pomoč za prihodnja leta urejena s posebnim zakonom.

Doslej je deželna uprava pomagala občinam in pokrajinam tako, da je s prispevki olajšala izvedbo nekaterih javnih del in socialnih uslug. Kljub temu pa mnoge manjše občine niso mogle izkoristiti teh ugodnosti, ker niso razpolagale niti s skromnim denarnim skladom, ki je potreben v takih primerih.

Z uveljavitvijo 54. člena deželnega statuta pa bo deželna uprava lahko vsako leto nakazala občinam in pokrajinam del svojih dohodkov. Ta ugodnost bo predvsem koristna za male kmečke občine, ki bodo na ta način lahko nudile svojim občanom razne javne in socialne uslugе. Upajo, da bodo s temi posegi pomagali izboljšati življenjske razmere prebivalcev in tako vsaj deloma ustavili že dolgoletni beg ljudi iz podeželja.

Inž. Janko Košir

KANDIDATI SLOVENSKE LISTE SE BORJO ZA SPLOšno ZAŠČITO SLOVENCEV V ITALIJI

Š P O R T

Odbojka

Prvenstvo D lige. Letošnje prvenstvo D lige se bliža koncu. Olympia mora odigrati še tri tekme: v sredo 26. t. m. proti tržaškemu Boru, v nedeljo, 31. maja proti ekipi »Libertas« iz Turriaca in v ponedeljek, 1. junija proti zgoniščemu Krasu, ki je na vrhu lestvice že od vsega začetka. Olympia bi morala zmagati vsaj eno srečanje, če se hoče rešiti izpada iz D lige. Upamo, da nas naši igralci ne bodo razočarali.

»Pokal Peter Spacapan«. Sportno združenje Olympia obvešča, da bo v dnevi od 14. do 21. junija v Gorici odbojkarški turnir, ki ga bo društvo priredilo v spomin na pokojnega igralca in odbornika Petra. Turnirja se lahko udeležijo vse ekipe, ki nastopajo v moški C in D ligi ter v promocijskem prvenstvu in ki so včlanjene v FIPAV. Društva naj pošljejo prijave najkasneje do 10. junija na sedež Olympije, Drevored XX. septembra 85 - 34170 Gorica.

S. Z. Brda. V povratnem kolu odbojkarškega promocijskega turnirja v Gorici je števerjanska ekipa Brda začela z vso resnostjo, saj je v prvih treh tekmah odpravila Juventino s 3:0, Velox s 3:1 in najmočnejšo ekipo prvenstva Mladost iz Doberdoba s 3:2. To je bila verjetno tudi senzacionalna tekma turnirja. Kar se tiče Juventine in Veloxa, je že v prvem kolu ekipa Brda dokazala, da ji nista kos in jih je že takrat premagala, čeprav ne s tako dobrimi rezultati.

Glede senzacionalne tekme Mladost: Brda pa je vladalo med Steverjanci skoraj navdušenje, saj so Brici v prvem kolu izgubili, četudi s tesnim rezultatom. Mladost se ni izgubila do sedaj na tem prvenstvu nobene tekme. V sredo, 20. maja sta se obe ekipi spoprijeli v telovadnici ITI. Napeti igri je sledilo precej Steverjancev, ki so glasno navijali za svoje moštvo in mu morda s tem dali potrebnega zagona. Fantje so igrali tako dobro, da jim niso bili izkušeni igralci Mladosti kos, akoravno imajo v svojih vrstah izposojene tudi Tržačane. Simon Komjanc in Aldo Mačus sta tako tokla, da je nasprotnike zmedlo ter spravilo v jezo, nakar so igro zapravili. Tudi ostali »Brici« so dobro igrali, tako Fattore Klavdi, Edi in Bruno Hlede, Robert Beretta, Silvan Konjedic in Dušan Skorjanc. Podjetnim števerjanskim fantom želimo, da bi se nadalje z uspehom gojili sport med omladno mladino.

Mladinske igre. V nedeljo, 24. maja so

bile v dvorani na Kornu tekme za prvenstveno mladincev v odbojki. Tekmovale so reprezentance Krmina, Gorice in Steverjana. Steverjan je premagal Krmin in zgubil z Gorico. Skoda! Bo pa prihodnje leto bolj. Za Steverjan so igrali: Klavdi Fattore, Rinaldo Dornik, David Pintar, Stanko Skorjanc, Dario Maraž in Robert Beretta.

OBVESTILA

Poletna ura. V noči od 30. na 31. maj, t.j. od te sobote na nedeljo bo prišel veljati v Italiji spet poletni čas. Ure bo zato treba premakniti za 60 minut naprej. Poletni čas bo trajal do sobote 26. septembra opolnoči.

Slovensko gledališče v Trstu (Kulturni dom) naznanja gostovanje Drame Slovenskega narodnega gledališča iz Ljubljane, ki bo v soboto, 30. maja 1970 ob 21. uri ter v nedeljo, 21. maja 1970 ob 16. uri. Predvajana bo igra v dveh dejanjih: Slavko Grum: »Dogodek v mestu Gogi«.

Sporod od 31. maja do 6. junija 1970

Poročila: 7.15 (samo ob delavnikih), 8.15 11.30 (samo ob delavnikih), 13.15, 14.15, 17.15 (samo ob delavnikih), 20.15 in 23.15

Dejstva in mnenja: 14.15 (samo ob delavnikih).

Sport: (dnevno) ob 20.00 uri.

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 11.15 Oddaja za najmlajše: J. Spyri: »Heidi«. Drugi del. 12.00 Nabožna glasba. 12.15 Vera in naš čas. 13.30 Glasba po željah. 14.45 Glasba iz vsega sveta. 15.30 V. Havel: »Memorandum«. Igra v treh dejanjih. 17.25 »Primorska poje«, revija primorskih zborov (4. oddaja). 19.15 Sedem dni v svetu. 19.30 Melodije iz filmov in revij. 20.30 Iz slovenske folklore: Reharjeva: »V solinah«.

Ponedeljek: 11.35 Šopek slovenskih pesmi. 13.30 Glasba po željah. 17.00 Tržaški mandolinski ansambel. 17.35 Jež: Italijanščina po radiu. 17.55 Vaše življenje. 18.30 Zbor »D. Salvador« iz Ronk. 20.30 Pesmi od vsepovsod.

Torek: 9.00 Glasbena matineja. 10.00 Harmonikarski ansambel »Miramar«. 11.15 T. Cunk: »Trije kamniti nosovi«. Dramatizirana pravljica. 11.50 Poje Alenka Pinterič. 12.00 Bednarik: »Pratika«. 13.30 Glasba po željah. 14.45 Glasba iz vsega sveta. 15.30 J. Nestroy: »Utopljenec«. Veseloigra v treh dejanjih. 16.55 Moderni ritmi. 17.20 Za mlade poslušavce: Plošče za vsa. 18.30 Komorni koncert. Organist Anton Heiller in čembalistka Erna Heiller. 19.10 Andrej Budal o sebi in o svojem literarnem delu. 19.45 Zbor »V. Vodopivec« iz Kromberka. 20.30 Verdi: »Ernani«, opera v štirih dejanjih.

Sreda: 11.35 Šopek slovenskih pesmi. 13.30 Glasba po željah. 17.20 Za mlade poslušavce: Sodobne popevke. 17.35 Jež: Italijanščina po radiu. 19.10 Higiene in zdravje. 19.20 Iz potne torbe Milka Matičetovega. 20.30 Simfonični koncert.

Četrtek: 11.35 Šopek slovenskih pesmi. 12.00 Po društvih in krožkih: »P. D. Hrast iz Doberdoba«. 13.30 Glasba po željah. 17.35 Jevnikar: »Slovenščina za Slovence«. 17.55 Kako in zakaj. 18.30 Nove plošče resne glasbe. 19.10 »Pisani balončki« - rad. tednik za najmlajše. 20.30 T. Pinelli: »Stilit«. Enodejanka.

Petek: 11.35 Šopek slovenskih pesmi. 12.10 Vzroki nesreč pri otrokih in mladostnikih ter njihovo preprečevanje: M. Mori (2) »Kaj je nezgoda?« 13.30 Glasba po željah. 17.35 Jež: Italijanščina po radiu. 18.30 - Oster: Suinta za orkester. Izvaja orkester Slov. filharmonije.

Sobota: 11.35 Šopek slovenskih pesmi. 13.30 Glasba po željah. 16.10 Operetne melodije. 16.30 G. C. Croce: »Bertoldo«. Cetrtri del. Izvajajo dijaki slov. višjih sred. šol v Trstu. 16.50 Orkestri in zbori. 17.45 Ščepce poezije. 18.00 Moj prosti čas. 18.30 Ljudske pesmi izvaja oktet »Gallus« iz Ljubljane. 19.10 »Družinski obzorniki«. 20.30 Teden v Italiji. 20.50 Nenavadne in skrivnostne zgodbe: A. Marodič: »Resnica« ali izmišljotina«.

V nedeljo, 31. maja ob 20.30 bo v župnijski dvorani v STANDREŽU mladinska pravljica igra v 4 dejanjih

»SIROTA JERICA«

Igra župnijska mladina iz Doberdoba

DAROVİ

Za cerkev sv. Cirila in Metoda v Stojakovem: N. N., Štmaver, 2.000 lir; nabirka v štmaverski cerkvi 600 lir; V. D., Štmaver, 1.500 lir; Alojzija Humar 5.000 lir; N. N. 1.000 lir; N. N. 5.000 lir; N. N. 1.000 lir; Kristina Suligoj 2.000 lir; N. N. 1.000 lir; N. N. 5.000 lir; N. N. 1.000 lir; Kristina Besanzi, Trst, 1.000 lir; N. N., Trst, 25.000 lir; družina Danau, Sv. Križ pri Trstu, 2.000 lir; Marta Požar, Trst, 3.000 lir.

V spomin pok. Petra Spacapana: Julka Skvarča 5.000 lir za Katoliški dom; J. C. z Opčin: za Katoliški dom 1.000 lir, za cerkev v Podsobotinu 1.000 lir, za cerkvico v Stojakovem 1.000 lir.

Za števerjansko cerkev: V spomin pok. Petra Spacapana: števerjanske skavtinje 5.000 lir.

Za župnijski dom v Steverjanu: Jožef Perin 10.000 lir; Felička Gabrovca 5.000 lir; v spomin pok. Petra Spacapana: Simon, Agata in Ida Komjanc 10.000 lir.

Za Marijin dom v Rojanu: Ferluga Stefanija 1.000 lir v spomin pok. Vide Jesih.

Za kolonijo Slov. Vinc. konference v Trstu: N. N. 10.000 lir.

Za Slov. Vinc. konf. (glavni odbor) v Trstu: N. N. 5.000 lir.

Za popravilo cerkve v Podsobotinu: N. N. 25.000 lir.

Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

Nova slovenska plošča

Vse prijatelje slovenske nabožne glasbe opozarjamo na izredno dovršeno ploščo, ki jo je lani izdal Slovenski pevski zbor »Gallus« v Buenos Airesu. Plošča obsega deset pesmi za zbor in soliste. Na prvi strani so: Ave Marija (I. Hladnik), Prošnja (J. Gruber), Marija moja sreča (J. Gruber), Marija Pomagaj (J. Gruber), Je mrak končan (I. Hladnik); na drugi strani pa: Pojdi na Golgote (M. Železnik, besedilo Gregor Mali), Oh, kako te vidim (P. Angelik Hribar), Povzdiganje (M. Tomc), Angelsko pesje (L. Cvek-J. Sichel), Raduj, človek (L. Cvek).

Izdajo te plošče je narekovala želja, da bi se ohranile žive melodije tistih pesmi, ki smo jih toliko let poslušali za naših korov in ki so prav posebno blizu duši našega človeka. Prepričani smo, da bo plošča z zadovoljstvom sprejeta tudi med našimi ljudmi, saj je izbor pesmi tak, da nudi vsakomur nekaj.

Plošča je na voljo na upravi našega lista. Je velikega obsega (33) in traja njeno predvajanje pol ure. Zaloga je zelo omejena (15 plošč), zato pohitite z nakupom! Cena 2.800 lir.

Kdor išče majhno stanovanje (kuhinja, soba s teraso in kopalnica), naj telefonira na št. 727291 Trst vse dneve od 11. do 12. in od 19. do 20. ure.

Ansambl Miramar iz Trsta in Glasbena šola Slomškovega doma v Bazovici prirediti 31. maja ob 17. uri v svetoivanskem Marijinem domu v Trstu

GLASBENI VEČER

Z naslednjim sporedom: Harmonikarski ansambel Miramar Junior - Mladinski zbor Slomšek poje duhovne pesmi in popevke ob spremljavi ansambla Slomšek - Ansambel Slomšek: kitare, orgle, saksofon, harmonika in baterija igrajo narodne in moderne pesmi - Harmonikarski ansambel Miramar Senior - Vodita Elizana Zajčeva in Jože Rudolffi.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski L 70, osmrtnice L 100, več 8% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

GORIŠKI SLOVENCİ - v nedeljo 7. junija vsi za lipovo vejico!